

Ondersteuningsplan Openbaar Onderwijs Emmen

2020-2024

Herziene versie: december 2021
Adviseurs Onderwijs OOE

Inhoud

Inleiding	2
1. Aansluiten bij	3
1.1 Aansluiten bij missie/visie	3
1.2 Aansluiten bij Bestuurlijk Koersplan	3
1.3 Aansluiten bij Passend onderwijs	3
2. Cyclus in beeld	4
3. Indeling van het ondersteuningsplan volgens de cyclus	5
3.1 Start schooljaar	5
3.2 Werkwijze cyclus	5
3.3 Specificatie onderdelen	5
4. Uitgangspunten OOE: cyclisch werken (HGW-zorgroute)	6
5. Communicatie (driehoek school-kind-ouders)	7
5.1 Ouders	7
5.2 Leerlingen	7
6. Rollen, taken en verantwoordelijkheden	8
7. Planmatigheid	9
7.1 PDCA-cyclus / Opbrengstgericht werken	9
7.2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	9
7.3 Overzichten en plannen	10
7.4 OPP	10
8. Ondersteuningsstructuur	11
8.1 Basisondersteuning	11
8.2 Aanvullende ondersteuning	12
8.3 Zware ondersteuning	12
9. Toetsbeleid	13
9.1 Waarom toetsen?	13
9.2 Wat toetsen?	13
9.3 Welke toetsen?	13
9.4 Wie en hoe toetsen?	13
9.5 Registreren en analyseren	14
9.6 Communicatie en evaluatie	14
10. Instrumenten ter ondersteuning van het ondersteuningsplan	15
10.1 ESIS (tevens dossiervorming)	15
10.2 Dyslexie / Dyscalculie	15
10.3 Meer- en hoogbegaafdheid	15
Bijlagen	16
Bronvermelding/Literatuurlijst	16

Inleiding

Dit is het uniform ondersteuningsplan van Openbaar Onderwijs Emmen. Hiermee is er een werkbaar, praktisch document voor alle scholen van OOE opgesteld, waarin beschreven is op welke manier wij de zorg/ondersteuning binnen OOE organiseren.

Omdat het onderwijs steeds in beweging is, zal dit document telkens opnieuw bijgesteld moeten worden. Dit plan wordt jaarlijks geëvalueerd en is opgenomen in de kwaliteitskalender.

Het uniform ondersteuningsplan OOE

- Een ondersteuningsplan is nodig om de ontwikkeling van kinderen te volgen en te stimuleren.
- Een uniform ondersteuningsplan zorgt voor een eenduidige lijn in het volgen van de ontwikkeling van kinderen.
- Een uniform ondersteuningsplan voor OOE geeft ons meer zicht op het totaal van OOE als het gaat om volgen en stimuleren van ontwikkeling van kinderen én meer uitwisselbaarheid van expertise die nodig is om kinderen te volgen in hun ontwikkeling.

1. Aansluiten bij

Dit ondersteuningsplan past in de volgorde van beleidsdocumenten: Missie/Visie – Bestuurlijk Koersplan (BKP) – kwaliteitsbeleid OOE – uniform ondersteuningsplan OOE. Dit ondersteuningsplan is één van de beleidsdocumenten die onder het kwaliteitsbeleid OOE vallen. Het wordt dan ook als onderdeel meegenomen in de kwaliteitskalender.

1.1 Aansluiten bij missie/visie

De missie van OOE is “Goed onderwijs”.

De visie van OOE is dat ieder kind en elke jongere recht heeft op onderwijs en ondersteuning passend bij het ontwikkelingsperspectief van de leerling.

‘Oog voor de wereld’ is het motto van onze onderwijsvisie:

“Kinderen leren met passie en ontwikkelen zich vanuit een onderzoekende en ondernemende houding. Openbaar onderwijs Emmen daagt kinderen uit en geeft ze de ruimte om hun leren vorm en betekenis te geven in relatie tot de wereld van de toekomst, passend bij hun ontwikkeling. Leerkrachten begeleiden, sturen en bewaken het leerproces.”

Het motto, de visie en missie zijn de uitgangspunten van OOE, hier start de lijn/volgorde van het beleid.

1.2 Aansluiten bij Bestuurlijk Koersplan

De thema's in de BKP (document B3) zijn: Personeel en Kwaliteit.

Dit ondersteuningsplan is een onderdeel van kwaliteitsbeleid. Het BKP geeft aan kwaliteit te bevorderen door meer planmatig te werken met uniforme kwaliteitsinstrumenten. Vanuit de koers: “Centraal wat kan en decentraal wat moet”, is ook dit uniforme ondersteuningsplan ontstaan.

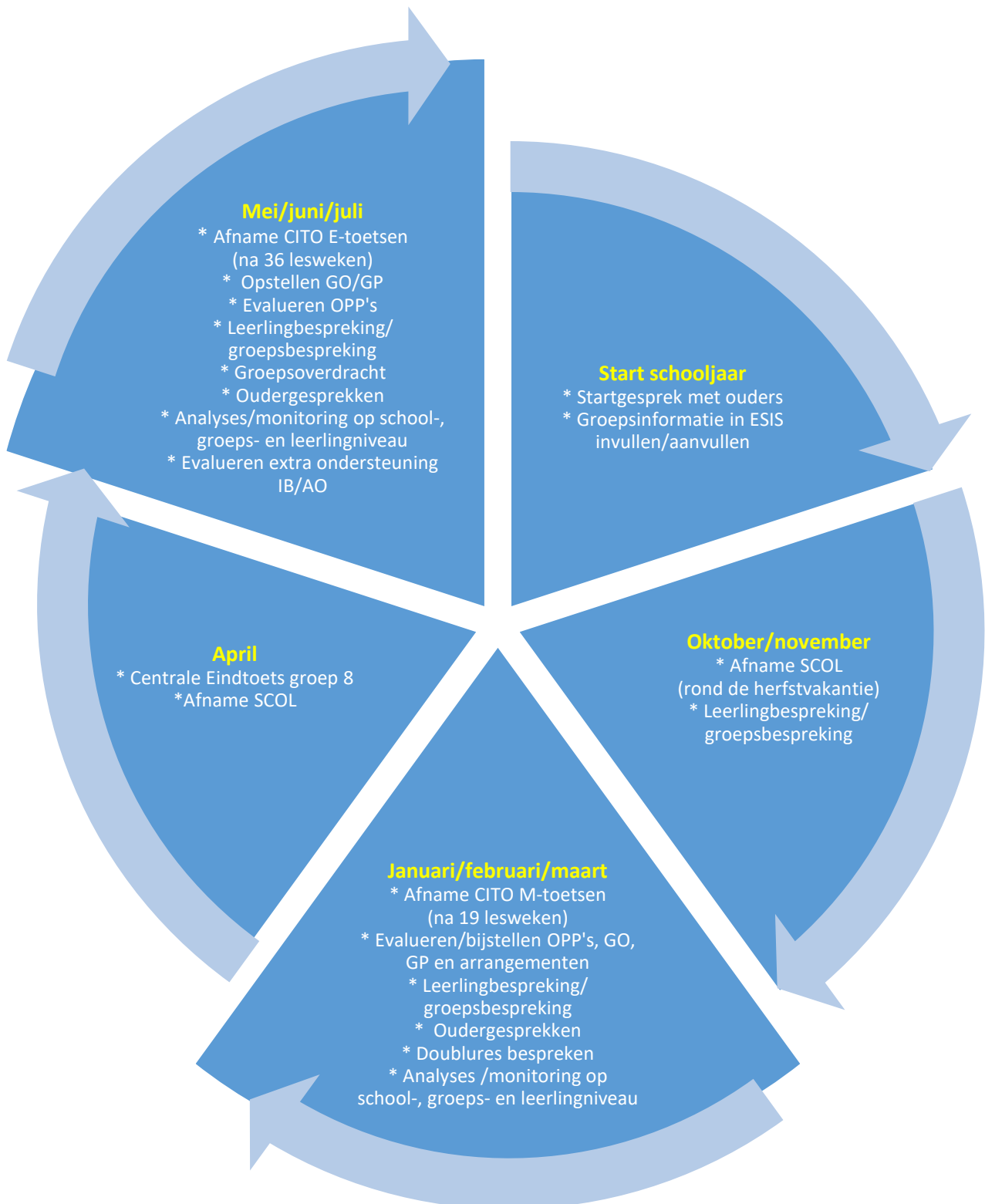
1.3 Aansluiten bij Passend onderwijs

De scholen voor primair onderwijs (bao, sbao en so) van de gemeente Emmen vormen samen met de scholen voor primair onderwijs uit de gemeente Borger-Odoorn het samenwerkingsverband passend onderwijs 22.02 PO, regio Emmen en Borger-Odoorn (<https://swv2202.nl/>)

De gezamenlijke besturen van het SWV 22.02 PO hebben richtinggevend afspraken vastgelegd met betrekking tot de kwaliteit van de basisondersteuning op de scholen. De gezamenlijke missie van de samenwerkende onderwijsorganisaties in de regio 22-02 in het kader van Passend Onderwijs is het realiseren van onderwijs en ondersteuning voor elke leerling, opdat deze leerling dát onderwijs en die ondersteuning krijgt, die hij/zij nodig heeft om een ononderbroken ontwikkeling te kunnen doormaken binnen het ontwikkelingsperspectief van die leerling.

De scholen van OOE voldoen aan de basisondersteuning. De beschrijving hiervan staat in het beleidsdocument van SWV 22.02 (document K11). Het uniforme ondersteuningsplan is een praktische uitwerking van de uitgangspunten van het SWV 22.02.

2. Cyclus in beeld

NB: Er kunnen schoolspecifieke afwijkingen zijn i.v.m. bijv. gepersonaliseerd leren en toetsen op maat. Zie daarvoor bijlage 7.

3. Indeling van het ondersteuningsplan volgens de cyclus

De cyclus, zoals weergegeven in hoofdstuk 2, vormt samen met de cyclische werkwijze van HGW de basis voor de indeling van dit ondersteuningsplan.

We hanteren binnen OOE een aantal centrale afspraken om de werkwijze uniformer te maken en waar nodig kan dit qua planmatigheid schoolspecifiek worden aangevuld (zie bijlage 7).

3.1 Start schooljaar

Jaarlijks worden alle ouders uitgenodigd voor een startgesprek. Hiermee bouwt de leerkracht een vertrouwensrelatie op met de ouders om goed samen te kunnen werken in het belang van de ontwikkeling van het kind.

De leerkracht vult gewijzigde, aanvullende informatie aan in het groepsoverzicht binnen ESIS.

3.2 Werkwijze cyclus

De maanden oktober/november en april/mei worden gebruikt voor tussenevaluaties. Vooral voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften is het van belang om regelmatig te evalueren hoe het onderwijsleerproces verloopt. Een extra 'check' tijdens de 'do' in de eerste planperiode. Halverwege het jaar en aan het eind van een schooljaar vinden de meetmomenten van CITO plaats. Dit zijn de momenten waarop er op school- en groepsniveau analyses plaatsvinden en er conclusies worden getrokken voor het vervolgaanbod.

Welke leerwinst heeft de school, de groep en de individuele leerling gemaakt?

Op groeps- en leerlingniveau wordt dit ook al gedaan met de methodetoetsen en/of toetsen op maat, zodat er tussentijds bijgestuurd kan worden.

3.3 Specificatie onderdelen

Afname SCOL

In het kader van de monitoring sociale veiligheid worden de SCOL vragenlijsten afgenomen rond de herfstvakantie (najaar) en rond de meivakantie (voorjaar).

De werkwijze staat omschreven in het factsheet 'monitoring sociale veiligheid' (zie bijlage 1 of document K18).

Naast deze monitoringsplicht is er ook de verplichting om de sociale ontwikkeling te volgen.

Daarvoor vullen de leerkrachten van groep 3 t/m 8 de SCOL in: 2 keer per jaar, in oktober/november en in april. En de leerkrachten van groep 1/2 volgen sociale ontwikkeling van de methode die ze gebruiken tot er een uniforme keuze is gemaakt voor OOE.

Groepsbespreking

Bespreken van de zorg op groeps- en/of individueel niveau met de ib'er.

De reflectie van de leerkracht op het eigen handelen, in relatie tot het groepsplan, staat centraal. Het is van groot belang dat de leerkracht daarom ook aangeeft welke punten zij/hij wil bespreken.

Leerlingbespreking

Een individuele leerling wordt door de leerkracht met een duidelijke hulpvraag en voorzien van informatie ingebracht tijdens de leerlingbespreking. De ouders worden op de hoogte gesteld van onze bevindingen en de afspraken die er zijn gemaakt. Indien nodig wordt de expertise van de adviseur onderwijs ingeroepen.

Afname CITO toetsen

Openbaar Onderwijs Emmen hanteert een onderwijsvolgsysteem dat de resultaten op leerling- en groepsniveau weergeeft. We gebruiken daarvoor het leerlingvolgsysteem van CITO. Deze gegevens worden verwerkt in het administratieprogramma ESIS¹.

---

¹ Op de SBO en (V)SO wordt gewerkt met het administratieprogramma ParnasSys.

De M-toetsen worden afgenomen na 19 lesweken. De E-toetsen na 36 lesweken.
De afnamemaand kan dus verschillen i.v.m. de verspringende cyclus van de zomervakanties.

Evalueren en bijstellen

Groepsoverzichten, groepsplannen, OPP's en extra ondersteuning worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Oudergesprekken

In gesprekken met de ouders of ouder-kind worden de vorderingen van de leerling besproken. Naast de gesprekken worden de vorderingen ook vastgelegd in een rapportage (rapport/portfolio).

Doublures bespreken

Wanneer er bij een leerling gekozen wordt voor een doublure dient dit tijdig, in ieder geval vóór 1 maart, te worden besproken met ouders.

Eindtoets

Voor de leerlingen van groep 8 een belangrijke 'check' met de centrale eindtoets in april. De afspraken rondom de monitoring van de eindtoetsgegevens staan verwerkt in de handleiding model onderwijsresultaten (zie bijlage 2).

Het advies van de basisschool is leidend voor de overgang naar het VO (document K1).

Na de Eindtoets kan er heroverweging plaatsvinden en aanpassing in het advies wanneer de resultaten daartoe aanleiding geven. Wanneer ouders het oneens zijn met het advies kunnen ze schriftelijk bezwaar aantekenen bij het bevoegd gezag.

Groepsoverdracht

Aan de hand van alle gegevens van het afgelopen schooljaar wordt er een warme overdracht van de groep/de leerlingen verzorgd door de huidige en komende leerkracht.

Evaluatie extra ondersteuning

Toegekende extra ondersteuning vanwege specifieke onderwijsbehoeften dient te worden geëvalueerd. De intern begeleider is hierin leidend en doet dit in overleg met de adviseur onderwijs.

4. Uitgangspunten OOE: cyclisch werken (HGW-zorgroute)

Ieder kind verdient onze zorg. Het handelingsgericht werken (HGW) is het kader waaruit we onze begeleiding gestalte geven. Handelingsgericht werken maakt adaptief onderwijs en doeltreffende begeleiding concreet, zodat we effectief kunnen omgaan met verschillen tussen kinderen.

Handelingsgericht werken is een planmatige en cyclische werkwijze.

De 7 uitgangspunten van HGW²:

- HGW is doelgericht;
- Onderwijsbehoeften staan centraal;
- Het gaat om afstemming en wisselwerking;
- Leerkrachten maken het verschil, ouders doen er evenzeer toe;
- Positieve aspecten van leerlingen, leerkrachten en ouders zijn van groot belang;
- De betrokkenen werken constructief samen;
- De werkwijze is systematisch en transparant.

---

² Voor extra informatie m.b.t. HGW verwijzen we naar de literatuur in de bronvermelding

5. Communicatie (driehoek school-kind-ouders)

Binnen de planmatige en cyclische werkwijze staat het kind in relatie tot ouders/gezin en de school centraal, dit is niet voor niets het midden van de HGW-cyclus.

5.1 Ouders

“We werken veel met de ouders samen. We willen dat ouders onderwijsondersteunend zijn door ze actief te betrekken bij het onderwijs en het leerproces van hun kind.” (BKP, 2019)

Actieve betrokkenheid bij school bevordert schoolsucces.

Wat ouders feitelijk doen (belangstelling tonen, zorgen dat huiswerk gemaakt wordt, etc.) doet er toe.³

De manier waarop de ouders actief worden betrokken bij het onderwijs, kan per school verschillen. Schoolspecifieke keuzes m.b.t. communicatie worden beschreven in [bijlage 3](#).

Wel maken we binnen OOE gezamenlijk de volgende afspraken:

- Bij aanmelding werken we volgens het protocol instroom-doorstroom-uitstroom (document K8);
- Minimaal 2 keer per schooljaar een oudergesprek (of ouder-kindgesprek);
- Frequentie oudergesprekken, aangepast op de ondersteuningsbehoefte;
- Minimaal 2 keer per schooljaar een rapportage (rapport/portfolio) over de voortgang richting de ouders;
- We maken gebruik van de Plaatsingswijzer als instrument om een goede advisering naar het voortgezet onderwijs op te kunnen stellen. De Plaatsingswijzer is gebaseerd op de onafhankelijke toetsen in het Leerlingvolgsysteem (LOVS) van CITO. De resultaten worden vanaf groep 6 in kaart gebracht.
- Voorlopig adviesgesprek VO eind groep 7;
- Aan het einde van de schoolloopbaan (in februari van het schooljaar) vindt er een verwijzingsgesprek plaats. In mei een evt. heroverweging en aanpassing van het advies wanneer de resultaten van de Eindtoets daar aanleiding toe geven (document K1).

5.2 Leerlingen

Op onze scholen maken we de leerlingen mede verantwoordelijk voor hun eigen leerproces.

“Leiderschap geldt voor een ieder in OOE; dus ook voor kinderen!

Denk hierbij aan vertrouwen, autonomie en verbindingen (relaties). Het gaat om het versterken van persoonlijk leiderschap en eigenaarschap passend bij de vorming tot wereldburger.”

De manier waarop dit vormgegeven wordt, kan per school verschillen (bijlage 3).

Het bevorderen van eigenaarschap van leerlingen is als onderwerp opgenomen in de bovenschoolse kwaliteitskalender (document K0) en daarmee een onderdeel in het kwaliteitsproces. De manier waarop we hier binnen OOE gezamenlijk vorm aan willen geven wordt de komende periode verder uitgewerkt.

³ Voor extra informatie m.b.t. ouderbetrokkenheid verwijzen we naar de literatuur in de bronvermelding

6. Rollen, taken en verantwoordelijkheden

Er zijn verschillende rollen, taken en verantwoordelijkheden als het gaat om de ondersteuning t.b.v. van het onderwijs aan de leerlingen van OOE.

Het college van bestuur (directeur bestuurder) bewaakt de bestuurlijke koers en is verantwoordelijk voor de uitvoering en implementatie van het strategisch beleid in alle scholengroepen. Dus is bij het uniform ondersteuningsplan OOE op afstand verantwoordelijk en heeft dit bij anderen belegd.

De bovenschools directeur zorgt voor het implementeren, het uitvoeren en het bewaken van het vastgestelde bovenschoolse beleid op schoolniveau, onder andere ook voor kwaliteit en dus ook voor het bovenschoolse beleid t.a.v. ondersteuning. Hij/zij heeft zicht op de kwaliteit, de ontwikkeling, de resultaten en het geboden onderwijs, de omgeving en de kwaliteit van het personeel op alle locaties in het cluster. En daarmee moet de bovenschools directeur op de hoogte zijn van de ondersteuning zoals die geboden wordt op zijn scholen en kan hij/zij daar invloed op uitoefenen als de situatie daar om vraagt.

De locatiedirecteur is onderwijsinhoudelijk leider. Hij/zij is verantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit en het personeel en zorgt voor het dagelijks reilen en zeilen van de school en is het aanspreekpunt voor ouders en MR (BKP). Hij/zij is daarmee inhoudelijk op schoolniveau en leerkrachtniveau verantwoordelijk voor de ondersteuning van de leerlingen. Hij/zij werkt nauw samen met de ib'er inzake de ondersteuning.

De intern begeleider organiseert, coördineert en bewaakt de leerlingenzorg/ondersteuning binnen de school, op schoolniveau, leerkrachtniveau en leerlingniveau. Hij/zij ondersteunt de leerkrachten om zo goed mogelijk om te gaan met de verschillen tussen leerlingen uit de groep. Hiervoor voert de ib'er groepsbesprekingen en geeft handelingsadviezen. De ib'er legt klassenbezoeken af om goed zicht te krijgen op de geboden ondersteuning in de groepen.

De leerkracht coördineert en bewaakt de ondersteuning van de leerlingen binnen zijn/haar groep. Hij/zij heeft de onderwijsbehoeften van de leerlingen in beeld en stelt op grond daarvan een programma samen voor de leerlingen en de groep.

De onderwijsassistent heeft als taak de groepsleerkracht te ondersteunen. De onderwijsassistent kan hulp geven aan individuele leerlingen (bijvoorbeeld vanuit een arrangement), maar kan ook werken met kleine groepjes leerlingen.

De adviseur onderwijs is er om de scholen te ondersteunen bij de zorg voor de leerlingen. De werkwijze van de adviseur onderwijs staat omschreven in bijlage 4. Elke scholengroep heeft een eigen adviseur onderwijs. De ib'er en adviseur hebben regelmatig contact over zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2) en de onderwijsresultaten (OR1). Elke adviseur onderwijs heeft een eigen specialisatie en is daarop in te schakelen. Voor een consultatie met de orthopedagoog de ib'er het contact nadat er toestemming is geweest van de adviseur onderwijs en toestemming is verkregen van de ouders/verzorgers van de leerling(en). Het aanvragen van extra ondersteuning loopt via de adviseur onderwijs. De adviseur brengt aanvragen in voor toetsing in de kwaliteitscommissie. De werkwijze rondom extra ondersteuning en toewijzing gelden wordt momenteel herzien.

Voor de volledige taakomschrijvingen wordt verwezen naar het functieboek Openbaar Onderwijs Emmen (document P3).

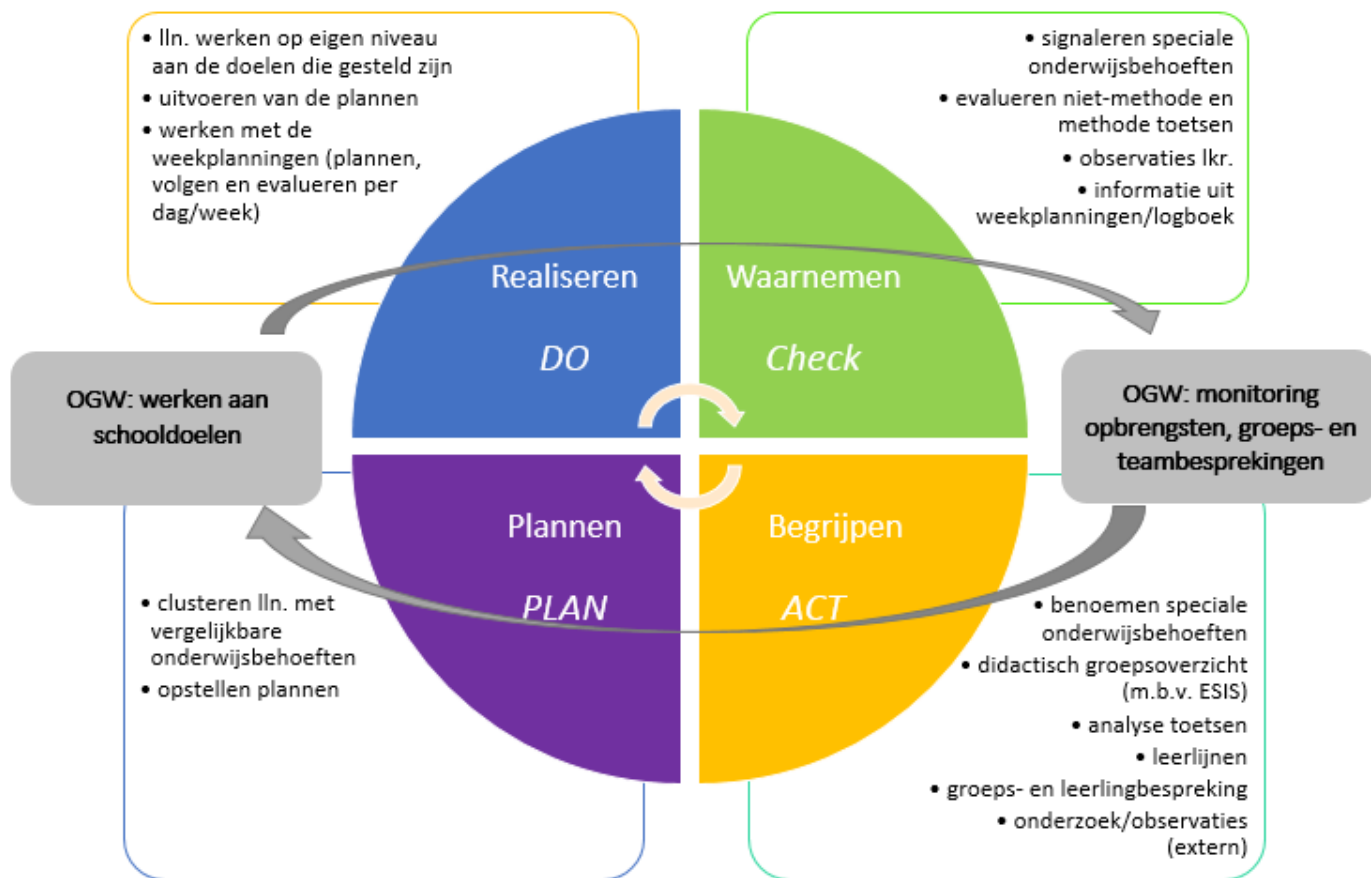
7. Planmatigheid

Vanuit de visie van OOE hebben we te maken met diversiteit, waarin we zeggen: "Ieder kind is uniek. We bieden diversiteit in ons onderwijs met oog voor de eigen omgeving. We kennen onze leerlingen en stemmen het onderwijs af op hun niveau, leerstijl, talent, ontwikkelvermogen en tempo." Dit doen we op planmatige wijze, zoals binnen de HGW cyclus past.

7.1 PDCA-cyclus / Opbrengstgericht werken

We volgen onderstaand stappenplan, zodat we op schoolniveau de PDCA-cyclus doorlopen en daarmee zicht hebben op de ontwikkeling van leerlingen.

7.2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

"We maken het onderwijs passend voor elk kind. Ieder kind heeft het recht zich te ontwikkelen, passend bij zijn of haar vermogen, de omgeving en dat wat hij of zij nodig heeft.

Bij ons leren kinderen met hun hoofd, hart en handen!"

Dit volgen we door opbrengst- en handelingsgericht te werken.

We hanteren de criteria die gesteld worden vanuit het inspectiekader op indicator OP2 (zie bijlage 5).

7.3 Overzichten en plannen

Vanuit groepsoverzichten wordt er planmatig en doelgericht gewerkt, gericht op de onderwijsbehoefte van leerlingen. Dit wordt zichtbaar gemaakt in weekplanningen, werkdocumenten en andere plannen.

De wijze waarop de planmatigheid vorm wordt gegeven kan per school verschillen. De schoolspecifieke werkwijze wordt beschreven in bijlage 7.

Binnen OOE hanteren we uniforme benamingen (voor uitleg zie bijlage 8) van de instructiegroepen.

We maken allemaal gebruik van:

- de referentieniveaus (1F/2F taal-lezen en 1F/1S rekenen)
- Passende Perspectieven (leerroutes)
- Plan van aanpak
- Basisinstructie
- Verkorte instructie
- Verlengde instructie

7.4 OPP

Heeft een kind extra ondersteuning nodig dan stellen wij, in overleg met ouders en de adviseur onderwijs, een ontwikkelingsperspectief (OPP) op.

In het OPP wordt ingeschat welke ontwikkelingsmogelijkheden de leerling heeft op langere termijn en welk eindniveau van de leerling verwacht kan worden.

Op basis van de wet op passend onderwijs is het opstellen van een OPP verplicht voor elke leerling die een arrangement heeft. Het ontwikkelperspectief is een aanvulling op het groepsplan. Het sluit aan bij wat de leerling in het groepsplan al krijgt aangeboden.

Voor leerlingen die ondersteuning krijgen vanuit het reguliere ondersteuningsaanbod(basis) stelt de school geen OPP op. Deze leerlingen staan vermeld in het groepsplan of hebben een individueel handelingsplan ('plan van aanpak').

Uitgangspunten OPP

Een OPP wordt opgesteld volgens onderstaande punten:

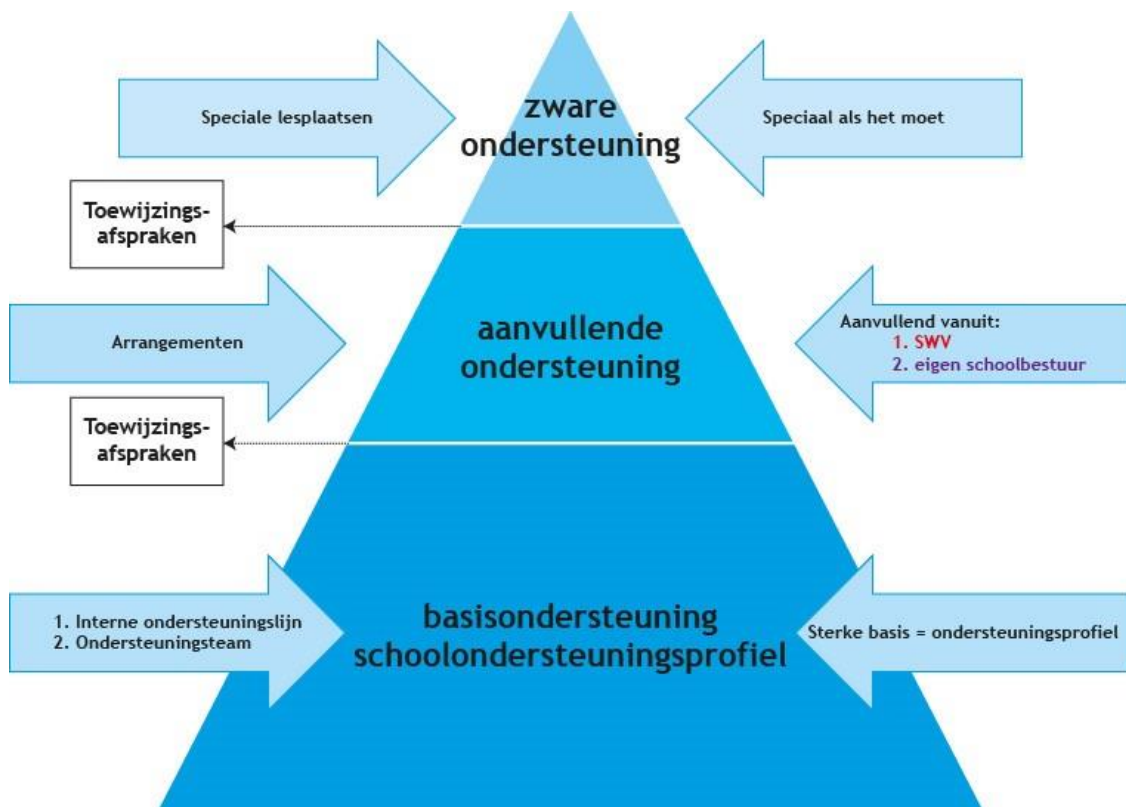
- Het OPP wordt gemaakt in ESIS (document K25) en jaarlijks uitgewisseld met BRON;
- Afstemmen en samenwerken met de leerling en ouders;
- Doelgericht aanbod voor het komende (half)jaar;
- Uitgaan van hoge en realistische verwachtingen;
- Aanpakken van factoren die de ontwikkeling en het leren van de leerling belemmeren;
- Insteken vanuit groepsgericht onderwijs door intensivering van het aanbod met verlengde instructie, meer leertijd en extra verwerkingstijd;
- Blijvend monitoren en evalueren van de ontwikkeling van de leerling;
- Afstemmen en toepassen van het werken met een OPP in de in en externe ondersteuning structuur van de school;
- Het is een leidraad voor personeel en externe begeleiders;
- OPP wordt gebruikt bij informatieoverdracht tussen scholen bij schoolwisseling en verwijzing naar het speciaal(basis)onderwijs en overdracht naar het VO;
- Het OPP is een onderdeel van het onderwijskundig rapport;
- Ouders hebben recht op instemming met het handelingsdeel van het OPP en het OPP wordt jaarlijks minimaal 1 keer besproken met ouders.

8. Ondersteuningsstructuur

8.1 Basisondersteuning

Binnen de **basisondersteuning**, die we leveren als OOE, zien we de HGW-cyclus van waarnemen-begrijpen-plannen en realiseren van het onderwijsaanbod. De groepsleerkracht is hier verantwoordelijk voor. Hierbinnen vindt ook individuele ondersteuning plaats naar aanleiding van signalen die allereerst aan bod komen in de groepsbesprekingen, daar wordt besloten of er een individuele aanpak nodig is met evt. specialistische ondersteuning in de groep. Hierin werkt de groepsleerkracht samen met de intern begeleider.

Het inzetten van de interne specialistische onderwijszorg en begeleiding binnen de school behoort tot de basisondersteuning van de school. Op de scholen van OOE zijn er diverse specialisten aanwezig die expertise hebben binnen een vakgebied. Het gaat hier om rekencoördinatoren, taal-leescoördinatoren, coördinatoren hoogbegaafdheid, gedragspecialisten, specialisten 'het jonge kind', etc. Deze expertise wordt binnen de teams aanvullend ingezet om de ondersteuning rondom de leerlingen zo goed mogelijk vorm te geven.

Op de scholen is een **schoolondersteuningsteam (de zogenaamde 123-tjes)** dat bestaat uit de intern begeleider, de schoolmaatschappelijk werker en de verpleegkundige vanuit de GGD. Wanneer wenselijk kunnen meerdere partijen op uitnodiging aansluiten bij een 123-tje. Integrale afstemming en ondersteuning wordt daarmee mogelijk (één kind, één plan).

Wanneer er opgeschaald moet worden naar **zware ondersteuning**, is de intern begeleider verantwoordelijk voor het goed doorlopen van alle processen en communicatie met alle betrokken partners (externe expertise).

8.2 Aanvullende ondersteuning

Bij het kennismakings-/intakegesprek is het belangrijk dat de ouders, wanneer ze denken dat hun kind aanvullende ondersteuning nodig heeft, dit duidelijk aangeven. De school kan dan in kaart brengen of zij in staat is deze ondersteuning te bieden (zie ook het schoolondersteuningsprofiel van elke school). Openbaar Onderwijs Emmen werkt met **het stroommodel** (zie bijlage 10).

Daarnaast kunnen er nog school specifieke randvoorwaarden zijn waardoor plaatsing van de leerling wel/niet mogelijk is.

Het toelatingsbeleid (incl. intakeformulieren) binnen OOE staat omschreven in het protocol instroom-doorstroom-uitstroom (document K8).

Tijdens de schoolloopbaan van leerlingen constateren leerkrachten soms dat een leerling met een vertraagde ontwikkeling gebaat is bij een leerjaarverlenging en andere leerlingen met een snelle ontwikkeling gebaat zijn met een leerjaarversnelling. De procedure voor doorstroom en uitstroom is per school vastgelegd in een overgangsprotocol (bijlage 11).

In het overgangsprotocol staan duidelijk richtlijnen met betrekking tot de overgang, leerjaarverlenging en leerjaarversnelling evenals de overgang naar het voortgezet onderwijs. De scholen van het OOE hebben ieder een eigen procedure voor het beslissen wanneer een leerling kan doorstromen en welke criteria daarvoor worden gehanteerd.

Wanneer er gedurende de schoolloopbaan van een leerling externe ondersteuning nodig is, dient er een verwijzing gemaakt te worden door de huisarts, jeugdarts of een medisch specialist.

De mogelijkheden voor intern en externe zorg staan weergegeven in de **sociale kaart** (bijlage 12).

Voor een uitgebreidere uitleg m.b.t. de ondersteuningsstructuur en zorgniveaus verwijzen we naar bijlage 9.

8.3 Zware ondersteuning

SWV PO 22.02 biedt een dekkend netwerk voor de zware ondersteuning.

Openbaar Onderwijs Emmen heeft, met een SBO en V(S)O, zelf een aantal locaties die **zware ondersteuning** kunnen bieden.

De adviseur onderwijs ondersteunt en begeleidt de scholen van OOE bij procedures voor toelating in het SO/SBO. In de kwaliteitscommissie wordt bepaald of een leerling in aanmerking komt voor de zware ondersteuning.

Voor meer informatie zie de website van het samenwerkingsverband (www.swv2202.nl).

9. Toetsbeleid

In dit hoofdstuk geven we de bovenschoolse visie weer inzake toetsing. Een heldere visie geeft richting aan verantwoord en zinvol gebruik van toetsen.

9.1 Waarom toetsen?

Toetsen zijn een middel om de ontwikkeling van leerlingen te volgen.

Toetsen hebben een tweeledig doel:

1. Het is een check:
  - a. Is het gestelde doel behaald?
  - b. Sluit het onderwijs nog aan bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen?
  - c. Kloppen de resultaten bij de leerling populatie van de school?
2. Het is de input voor het vervolg:
  - a. Welke aanpak is nodig voor het vervolg
  - b. Welk doel wordt er voor de volgende periode gesteld

9.2 Wat toetsen?

Met het toetsen meten we de vaardigheden die nodig zijn om tot oplossingen te komen:

- Kunnen de leerlingen begrijpen waar de opdracht/gestelde probleem om gaat? Kunnen ze betekenis verlenen?
- Kunnen de leerlingen de opdracht oplossen, met of zonder hulpmiddelen?
- Kunnen de leerlingen controleren en reflecteren/ terugkijken met het antwoord op de gestelde opdracht? Weten ze wat ze gedaan hebben?
- Kunnen de leerlingen het geleerde/kennis toepassen in andere opdrachten/situaties?

9.3 Welke toetsen?

Methode gebonden toetsen

Deze toetsen geven informatie op korte termijnen en op kleine onderdelen van het onderwijs. Elke school heeft hiervoor eigen school specifieke afspraken (zie bijlage 7).

Niet-methode gebonden toetsen

Binnen OOE gebruiken we de toetsen van het CITO. In het beleidsdocument 'Afspraken toetsing LVS en eind groep 8' (zie bijlage 13 en document K4) staan de afspraken over de af te nemen toetsen voor alle scholen van OOE.

Dit zijn half jaarlijkse toetsen waarmee ze informatie geven voor een termijn van een half jaar en over een grotere en geïntegreerde onderdelen van het onderwijs, als mede over de mate van toepassen van het geleerde van de afgelopen schoolloopbaan.

9.4 Wie en hoe toetsen?

Voor het CITO LOVS geldt dat de toetsen afgenomen worden conform de handleiding van CITO. We hebben centrale afspraken gemaakt over het uitsluiten van leerlingen bij toetsresultaten (document K4.1).

Leerlingen met meer dan 1 jaar onderwijs achterstand moeten op (functionerings)niveau getoetst worden. Het gaat hier om een structurele achterstand, niet een eenmalige dip.

Voor alle leerlingen van groep 8 in het reguliere en speciaal (basis)onderwijs is het verplicht om een eindtoets te maken. Hierop zijn uitzonderingen. Daarnaast heeft de school een zorgplicht naar leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften ([uitzonderingen op deelname aan de Centrale Eindtoets](#)).

Elke school heeft schoolspecifieke afspraken ten aanzien van de methode gebonden toetsen en de voorbereiding op de Centrale Eindtoets ([zie bijlage 7](#)).

9.5 Registreren en analyseren

Het CITO LOVS wordt in ESIS geregistreerd.

Voor de methode gebonden toetsen heeft elke school zijn eigen schoolspecifieke afspraken betreffende registreren en analyseren (zie bijlage 7).

Voor het CITO LOVS geldt dat er altijd wordt gekeken naar de opbrengsten vanuit de 3 stappen:

1. Wat zijn de trends (op school-, groeps- en individueel niveau)
2. Wat zijn de analyses trends (op school-, groeps- en individueel niveau)
3. Welke conclusies kun je eraan verbinden, welke stappen moeten er dus gezet worden op trends (op school-, groeps- en individueel niveau)

Dit wordt door leerkrachten gedaan op groeps- en individueel niveau; door de ib'er ter ondersteuning op school-, groeps- en individueel niveau; door de locatiedirecteur op school- en groepsniveau (waar nodig ook op individueel niveau); door de bovenschools directeur op schoolniveau en bovenschools niveau.

De adviseurs onderwijs spelen hierin een ondersteunende rol.

Voor de Centrale Eindtoets geldt dat er bovenschool beleid is: 'Model onderwijsresultaten' (zie [bijlage 2](#)). Daarmee beogen we ook nog proactief te kunnen handelen met de resultaten van de eindtoets.

9.6 Communicatie en evaluatie

Interne communicatie

Het is van belang om de opbrengsten met hun trends, analyses en conclusies met het hele team te bespreken, omdat het een verantwoording is van het hele team en iedereen op de hoogte is van de opbrengsten in de school.

Externe communicatie

Zie hiervoor ook hoofdstuk 5, voor de communicatie met ouders. Het CITO LOVS met de trends, analyses en conclusies is een onderdeel van het kwaliteitsgesprek tussen locatiedirecteur en bovenschools directeur en van de MARAP-gesprekken tussen de bovenschools directeur en directeur bestuurder.

Dit is volgens het stroomschema van intern toezicht vastgelegd (zie bijlage 15).

Procesevaluatie

Dit is meegenomen in de HGW-cyclus en de kwaliteitskalender OOE.

10. Instrumenten ter ondersteuning van het ondersteuningsplan

In de bijlagen van dit bovenschoolse ondersteuningsplan zijn de formulieren te vinden die gebruikt worden binnen OOE. Daarnaast gebruiken we ESIS als instrument om administratieve en inhoudelijke gegevens van leerlingen te registreren. Hierin vindt de dossiervorming plaats.

10.1 ESIS (tevens dossiervorming)

In schooljaar 2020-2021 is er gestart met een training voor locatiedirecteuren en ib'ers waarin de centrale afspraken rondom de inzet en het gebruik van ESIS worden doorgenomen.

De afspraken die de procesgroep ESIS hiervoor gemaakt heeft met Rovict zijn leidend voor de werkwijze zoals omschreven in het 'beleidsplan ESIS' (document K25).

Er zijn binnen OOE twee medewerkers opgeleid tot trainer ESIS, zodat er interne expertise aanwezig is waarop teruggevallen kan worden.

10.2 Dyslexie / Dyscalculie

We maken gebruik van de protocollen Leesproblemen en Dyslexie (zie bronvermelding).

We maken gebruik van het protocol ERWD (zie bronvermelding).

10.3 Meer- en hoogbegaafdheid

Bij OOE werken met een bovenschoolse Plusklas. In samenspraak met de adviseur onderwijs kan de ib'er een leerling daarvoor aanmelden. De werkwijze en criteria staan omschreven in "Beleidsplan Plusklas OOE" (document K12.3).

Daarnaast vinden er schoolspecifiek aanpassingen in het aanbod plaats waarbij de meer- of hoogbegaafde leerling het onderwijs krijgt die hij/zij nodig heeft.

Bijlagen

- Bijlage 1: Factsheet 'monitoring sociale veiligheid'
- Bijlage 2: Handleiding model onderwijsresultaten
- Bijlage 3: Schoolafspraken communicatie t.a.v. ondersteuning
- Bijlage 4: Werkwijze adviseur onderwijs
- Bijlage 5: Zicht op ontwikkeling en begeleiding (indicator OP2)
- Bijlage 6: Resultaten (indicator OR1)
- Bijlage 7: Planmatigheid (schoolspecifieke werkwijze) + aanvullingen op toetsbeleid
- Bijlage 8: Uitleg uniforme benamingen
- Bijlage 9: Ondersteuningsstructuur en zorgniveaus
- Bijlage 10: Stroommodel besluitvorming plaatsing leerling
- Bijlage 11: Overgangsprotocol (doorstroom-uitstroom)
- Bijlage 12: Sociale kaart
- Bijlage 13: Bovenschoolse monitoring toetsgegevens
- Bijlage 14: Stroomschema intern toezicht

Bronvermelding/Literatuurlijst

Bestuurlijk Koersplan OOE (2019-2023)

Communicatie

- Vries, P. de, (2019, 3^e druk). *Handboek Ouderbetrokkenheid 3.0*. Utrecht: CPS Uitgeverij.
- Vries, P. de (2013). *Ouderbetrokkenheid 3.0: Van informeren naar samenwerken*. Utrecht: CPS Uitgeverij.

Functieboek Openbaar Onderwijs Emmen (2021-2025)

Groenestijn, M. van, Borghouts, C. en Janssen, C (2011). *Protocol Ernstige RekenWiskunde-problemen en Dyscalculie*. Assen, van Gorcum.

Handelingsgericht werken (HGW)

- Meer, N. v/d, (2016). *Minder onderwijzen, meer leren. Handelingsgericht Werken 2.0*. Rotterdam: Bazalt Educatieve Uitgaven.
- Pameijer, N. (2017). *Handelingsgericht werken. Samenwerken aan schoolsucces*. Leuven, BE: Acco.

Kwaliteitskalender OOE (2019-2023)

Ondersteuningsplan SWV 22.02 PO (2018-2022)

Protocol Leesproblemen en Dyslexie

- Gijsel, M., Scheltinga, F., Druenen, M. van en Verhoeven, L. (2019, 2^e druk). *Protocol Preventie van Leesproblemen groep 1 en 2*. Expertisecentrum Nederlands.
- Gijsel, M., Scheltinga, F., Druenen, M. van en Verhoeven, L. (2016, 5^e druk). *Protocol Leesproblemen en Dyslexie voor groep 3*. Expertisecentrum Nederlands.
- Gijsel, M., Scheltinga, F., Druenen, M. van en Verhoeven, L. (2016, 4^e druk). *Protocol Leesproblemen en Dyslexie voor groep 4*. Expertisecentrum Nederlands.
- Gijsel, M., Scheltinga, F., Druenen, M. van en Verhoeven, L. (2016, 5^e druk). *Protocol Leesproblemen en Dyslexie voor groep 5-8*. Expertisecentrum Nederlands.
- Gijsel, M., Scheltinga, F., Druenen, M. van en Verhoeven, L. (2011, 1^e druk). *Protocol Leesproblemen en Dyslexie SBO*. Expertisecentrum Nederlands.

1. Factsheet 'monitoring sociale veiligheid'

Voldoen aan de monitoringsplicht

Iedere school heeft de wettelijke verplichting om **jaarlijks** de resultaten van de Monitoring Sociale Veiligheid beschikbaar te stellen aan de inspectie. Scholen mogen zelf beslissen met welke instrumenten zijn de veiligheidsbeleving monitoren. Het instrument moet wel voldoen aan de wettelijke eisen.

Afspraken binnen OOE

Binnen OOE wordt de LeerlingSCOL gebruikt om te voldoen aan de monitoringsplicht sociale veiligheid. Deze worden in het najaar en in het voorjaar afgenomen bij de groep 6 t/m 8.

Het S(B)O maakt gebruik van de vragenlijsten van ZIEN! in de groepen 5 t/m 8.

Bij afname van de LeerlingSCOL adviseren we het volgende:

- Kies een goed moment voor de afname (liefst niet vlak na een pauze)
- Maak het doel en het belang van de vragenlijst duidelijk
- Wanneer nodig ondersteun je in begrip van de vragen (bijv. samen de vragen bespreken)

Naast deze monitoringsplicht is er ook de verplichting om de sociale ontwikkeling te volgen.

Daarvoor vullen de leerkrachten van groep 3 t/m 8 de SCOL in: 2 keer per jaar, in oktober/november en in april. En de leerkrachten van groep 1/2 volgen sociale ontwikkeling van de methode die ze gebruiken tot er een uniforme keuze is gemaakt voor OOE.

Delen Monitor Sociale Veiligheid via SCOL:

De monitoringsgegevens worden gedestilleerd uit de vragenlijsten van de LeerlingSCOL.

Het 'vinkje' in SCOL dient gezet te zijn **vóór 15 juli** van het lopende schooljaar.

Startpagina SCOL scoreformulier Overzichten Systeembeheer Help

Locatie: Systeembeheer > MSV

Monitor Sociale veiligheid - Data indienen bij de Inspectie van het Onderwijs

In dit scherm kunt u Rovict de opdracht geven om de geaggregeerde resultaten van de Monitor sociale veiligheid van een schooljaar in te dienen bij de Inspectie van het Onderwijs. Om aan de monitoringsverplichting te kunnen voldoen, dient u vóór 15 juli van het huidige schooljaar de opdracht te geven om de data in te dienen. Het is niet mogelijk om de data van voorgaande jaren in te dienen. Lees hier meer over de grondslag voor de indiening in de Memorie van toelichting bij de Wet Sociale veiligheid op school.

- Op 1 juli zal Rovict een proef-export maken voor aanlevering bij de Inspectie van het Onderwijs. Onderaan dit scherm ziet u dan een Excel-bestand met de data van uw schoolvestiging.
- U heeft tot 15 juli de tijd om deze data te controleren en de aanvullende gegevens in dit scherm te corrigeren.
- Na 15 juli maakt Rovict de definitieve export voor de Inspectie van het Onderwijs.

De data zoals deze dan in de SCOL zijn opgeslagen treft u eveneens aan in een Excel-bestand in dit scherm.

2019-2020 - Afname 1 NJ	2019-2020 - Afname 2 VJ
Het bevoegd gezag geeft opdracht voor levering van de geanonimiseerde gemiddelde scores op de schalen en items van de Monitor Sociale veiligheid die relevant zijn in het kader van de Wet Sociale veiligheid op school aan de Inspectie van het Onderwijs. Download hier de specificatie van de data.	Er is nog geen EDEXML ingelezen voor dit afnamemoment, pas als deze is ingelezen kan er akkoord gegeven worden voor de datalevering.
De afname is representatief: de MSV is afgenomen bij minimaal de leerjaren 7 en 8. Bekijk hier het overzicht van de leerlingen met een afname.	
De privacyregels bij afname zijn gevolgd: de leerlingen konden de vragenlijst invullen en opslaan zonder dat iemand anders meekeek	

Delen Monitor Sociale Veiligheid van ZIEN! Binnen ParnasSys:

De monitoringsgegevens worden gedestilleerd uit de vragenlijsten van ZIEN!.

Gegevensuitwisseling accorderen **vóór 1 juli** van het lopende schooljaar.

[Waar](#)

Beheer > Koppelingen: ZIEN! gegevensuitwisselingen

[Hoe](#)

Voor toestemming aan de Onderwijsinspectie:

1. Klik op *ZIEN! gegevensuitwisseling Onderwijsinspectie*.
2. Lees de toelichting.
3. Klik op *Accorderen*.

2. Handleiding model onderwijsresultaten

Voorwoord

Met ingang van het schooljaar 2020/2021 beoordeelt de inspectie de leerresultaten aan het einde van de basisschool aan de hand van een nieuw onderwijsresultatenmodel.

In het [nieuwe onderwijsresultatenmodel](#) gebruiken ze de gemiddelde schoolweging van 3 schooljaren als maat voor de leerlingenpopulatie.

Het oordeel over de basisvaardigheden (de standaard OR1 Resultaten) wordt gebaseerd op de referentieniveaus voor taal en rekenen. Daarbij onderscheiden we 2 indicatoren, waarin we de behaalde referentieniveaus voor lezen, taalverzorging en rekenen samen nemen:

1. Het percentage leerlingen dat aan het einde van het basisonderwijs het fundamentele niveau 1F haalt voor taal en rekenen. In principe zou elke leerling dit niveau aan het einde van de basisschool moeten beheersen.
2. Het percentage leerlingen dat aan het einde van het basisonderwijs het hogere niveau (streefniveau) 1S voor rekenen en 2F voor taalverzorging en lezen haalt. Het streven moet zijn dat zoveel mogelijk leerlingen dit niveau beheersen.

Om een stabiel beeld te krijgen, kijken ze naar de resultaten van de laatste 3 jaar samen. De resultaten van alle leerlingen (exclusief de leerlingen die voldoen aan de ontheffingsgronden om deel te nemen aan de eindtoets) tellen mee. Afhankelijk van de leerlingenpopulatie ligt de lat (signaleringswaarde) voor het aantal leerlingen dat 1S/2F haalt hoger of lager. Voor het oordeel Voldoende moeten beide indicatoren boven de signaleringswaarden liggen. Ze houden rekening met de leerlingenpopulatie door te kijken naar de schoolweging. Zie voor de schoolweging van uw school meer informatie de [pagina De schoolweging: een nieuwe maat voor de leerlingenpopulatie](#).

Als de resultaten onder de signaleringswaarden liggen, vragen ze de school tijdens een onderzoek om een verantwoording. Hierbij denken zij aan bijzonderheden met betrekking tot de leerlingenpopulatie en passend onderwijs. Deze verantwoording betrekken zij bij het oordeel.

Doel

In de inspectiebezoeken wordt deze manier van kijken meegenomen bij het beoordelen van OR1. Om alvast te zorgen voor een goede voorbereiding, is er een model ontwikkeld waarin de schoolgegevens verzameld gaan worden. Dit rekenmodel gaan we binnen OOE hanteren, zodat er een goed beeld ontstaat van de eindopbrengsten en we dit op uniforme wijze vastleggen.

Tijdpad

In onderstaand schema is het tijdpad te vinden die gehanteerd dient te worden voor de invulling en aanlevering van de gegevens.

December	Aanvraag/aanmelding eindtoets (volg beslisbaan)
Voorjaar	Nieuw schoolweging volgt jaarlijks vanuit het CBS
April	Afname eindtoets
Mei	Resultaten verwerken in model onderwijsresultaten OOE (document K17) inclusief voorspelling
Mei	Resultaten bespreken met BD/LD/AO/IB
Juni	Model onderwijsresultaten bovenschools aanleveren via BD/AO

3. Schoolafspraken communicatie t.a.v. ondersteuning

De school heeft schoolafspraken die gemaakt zijn over communicatie rondom de ondersteuning van leerlingen. Deze worden bij dit plan gevoegd.

4. Werkwijze adviseur onderwijs

OOE

Binnen het reguliere basisonderwijs is sprake van een brede basisondersteuning, evt. aangevuld met aanvullende ondersteuning (voorheen de arrangementen, nu extra ondersteuning).

Daarnaast zijn er, voor leerlingen die niet voldoende ondersteund kunnen worden vanuit de basisondersteuning/aanvullende ondersteuning, scholen voor S(B)O (de zogenaamde zware ondersteuning).

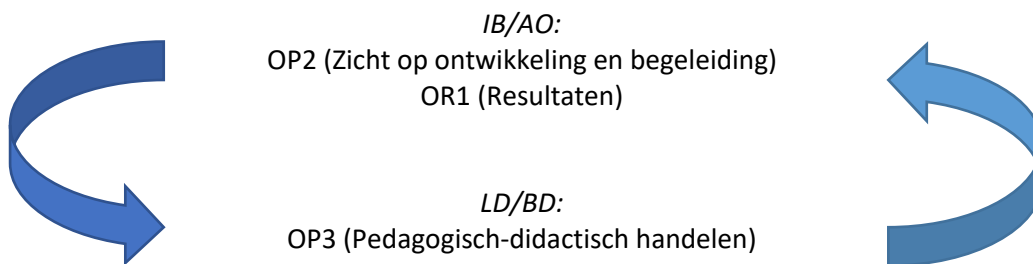
De scholen binnen OOE zijn verdeeld over vier scholengroepen. Aan elke scholengroep is een bovenschools directeur (BD) en een adviseur onderwijs (AO) verbonden. Naast de AO is een orthopedagoog werkzaam, die binnen alle scholengroepen inzetbaar is.

De AO verzorgt de “eerstelijns-ondersteuning”, zoals hierna beschreven. Wanneer de AO inschat dat er orthopedagogische ondersteuning nodig is wordt deze, via de AO, ingeschakeld. Deze ondersteuning kan nodig zijn op leerling-, leerkracht- of schoolniveau.

Streven

Basisondersteuning versterken door betere afstemming aanbod op leerlingen.

Door betere afstemming krijg je betere resultaten (> 1F, > 2F/1S) en minder leerlingen die gebruik moeten maken van aanvullende of zware ondersteuning.

Gericht kijken

IB/LD gericht(er) kijken m.b.v. kijkwijzers (staan in bovenschools beleid)

- Daarna IB/LD in gesprek met de leerkracht
- Vervolgens de resultaten met onderbouwing vanuit de leerkracht bespreken met AO/(BD) en gezamenlijk onderzoeken waar verbeterpunten liggen
- IB/LD/AO/(BD) kijken gezamenlijk wat er in het kader van verbeterpunten nodig is

LVS-analyses

Leerkrachten/IB/LD

- Analyses bespreken met AO/BD en evt. verder verdiepen
- AO/BD/IB/LD gaan in gesprek m.b.t. aandachtspunten vanuit analyses (NPO meenemen)
- Executieve functies meenemen in analyses (breed, ook gericht op schoolpopulatie)
Bijv.: Naast bevorderende ook compenserende maatregelen structureel toepassen (denk aan voorstructureren, werkaanpak structureel toepassen).

“Calamiteiten”

Er zullen zich nog altijd “calamiteiten” blijven voordoen.

M.b.t. deze “calamiteiten” geldt:

- Relateren aan (beter) afstemmen aanbod op leerlingen
- In eerste instantie zelf oplossen/afstemmen door IB/LD
- “Zware gevallen” altijd met AO (extra ondersteuning, TLV, conflicten etc.)

Altijd relateren aan OP2, OP3, OR1. Daarom driehoek (vierkant) IB/LD/AO/(BD) zo belangrijk!

Checklist en stappenplan aanvraag extra ondersteuning

	G	V	M
<p>OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding <i>De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.</i></p>			
<p>Bij binnenkomst van leerlingen wordt informatie verzameld over de kennis en vaardigheden van leerlingen - de school heeft een systematiek om informatie over de leerlingen op te vragen en op te slaan</p>			
<p>De ontwikkeling van leerlingen wordt systematisch gevolgd - op de kennisgebieden taal en rekenen gebeurt het volgen van de ontwikkeling met behulp van genormeerde toetsen - de school gebruikt een leerlingvolgsysteem</p>			
<p>De school stelt doelen op over de ontwikkeling van leerlingen - de ontwikkeling van leerlingen wordt vergeleken met opgestelde doelen (per groep en niveaugroep) - het onderwijs wordt afgestemd op de doelen en de (ononderbroken) ontwikkeling van leerlingen</p>			
<p>De school informeert ouders regelmatig over de vorderingen van hun kind</p>			
<p>De school stelt vast of leerlingen genoeg profiteren van het onderwijs - als leerlingen niet genoeg profiteren van het onderwijs, wordt een analyse gemaakt van de stagnerende ontwikkeling en worden mogelijke verklaringen daarvoor gezocht - de school bepaalt wat nodig is en maakt plannen om op achterstanden of voorsprongen in te spelen</p>			
<p>De school voert gestructureerde begeleiding uit om achterstanden tegen te gaan - de begeleiding wordt planmatig en structureel uitgevoerd - de begeleiding wordt zo nodig in samenwerking met andere partners (gemeente, het SWV, zorginstanties) uitgevoerd</p>			
<p>De school beschikt over een actueel Schoolondersteuningsprofiel (SOP) - in het SOP is beschreven welke extra ondersteuning de school kan bieden - de extra ondersteuning voor individuele leerlingen wordt vastgelegd in ontwikkelingsperspectieven - ontwikkelingsperspectieven worden geregistreerd in Bron</p>			
<p>De extra ondersteuning wordt structureel gepland en uitgevoerd - de uitvoering van extra ondersteuning wordt minimaal eenmaal per jaar met ouders geëvalueerd - als de school de extra ondersteuning niet kan bieden, wordt een passende andere plek (buiten de school) gezocht</p>			
Eigen aspecten van kwaliteit OOE:			
<p><i>-de school volgt de ontwikkeling van jonge kinderen systematisch</i> <i>-de school heeft zicht op de ontwikkeling door een cyclisch proces te doorlopen (PDCA)</i> <i>-de taal-leescoördinator van de school/het cluster speelt een actieve rol in het verbeteren van de taalontwikkeling</i> <i>-de rekenoördinator van de school/het cluster speelt een actieve rol in het verbeteren van de rekenontwikkeling</i></p>			

6. Resultaten (OR1)

OR1. Resultaten <i>De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.</i>	G	V	M
De eindresultaten op de kernvakken Nederlandse taal en Rekenen/wiskunde liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingen-populatie mag worden verwacht - de eindresultaten voldoen minimaal aan de gestelde norm in de regeling Leerresultaten - de school heeft in beeld of de eind- en tussenresultaten op het niveau liggen van vergelijkbare scholen			
Eigen aspecten van kwaliteit OOE: -De verwachtingen over de eindresultaten die leerlingen kunnen bereiken gebaseerd op de kenmerken van de leerlingenpopulatie; vastgestelde eigen schoolnormen -Bestuur monitort gegevens eindopbrengsten			

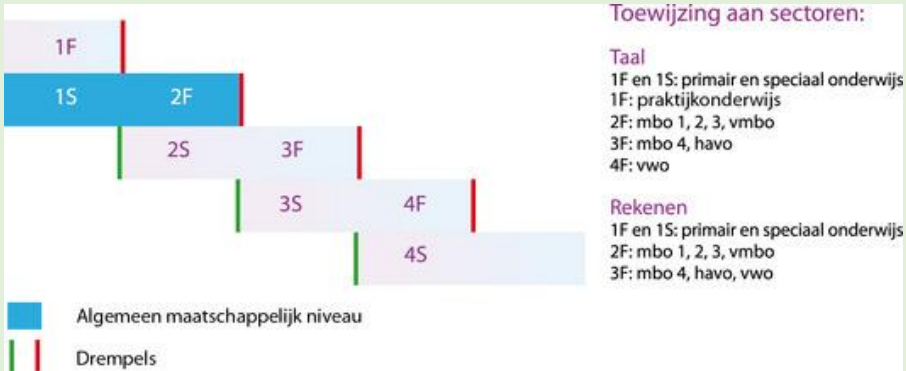
7. Planmatigheid (schoolspecifieke werkwijze) + aanvullingen op toetsbeleid

***De school heeft een schoolspecifieke werkwijze m.b.t. planmatigheid en eventuele aanvullingen op het bovenschoolse toetsbeleid.
Deze worden bij dit plan gevoegd.***

8. Uitleg benamingen

Uitleg benamingen

Term	Uitleg												
Referentieniveaus	<p>De referentieniveaus beschrijven wat een leerling op een bepaald moment in zijn schoolloopbaan op het gebied van taal en rekenen moet beheersen.</p> <p>Toewijzing aan sectoren:</p> <p>Taal 1F en 1S: primair en speciaal onderwijs 1F: praktijkonderwijs 2F: mbo 1, 2, 3, vmbo 3F: mbo 4, havo 4F: vwo</p> <p>Rekenen 1F en 1S: primair en speciaal onderwijs 2F: mbo 1, 2, 3, vmbo 3F: mbo 4, havo, vwo</p> <p>Algemeen maatschappelijk niveau Drempels</p>												
1F-lijn	<p>Leerlingen voor wie het moeilijk wordt om het basisaanbod, referentieniveau 1S, te bereiken aan het einde van groep 8. Deze leerlingen worden gaandeweg de schoolloopbaan overgezet naar de 1F-lijn wat het fundamenteel niveau inhoudt en aanstuurt op uitstroom bb of kb.</p>												
Eigen leerlijn	<p>Wanneer een leerling niet meer aansluit bij het aanbod van de groep, maar op vertraagd of versneld tempo door de leerstof gaat, is er sprake van een eigen leerlijn.</p>												
Passende perspectieven	<p>Leerroutes voor leerlingen met specifieke beperkingen en/of mindere cognitieve capaciteiten:</p> <table border="1" data-bbox="518 1243 1348 1814"> <thead> <tr> <th>Leerroute</th> <th>Doelgroep</th> <th>Doelstelling op 12-jarige leeftijd</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Leerlingen met (boven) gemiddelde cognitieve capaciteiten maar met een specifieke beperking of stoornis die uitstromen naar vmbo gl/tl, havo of vwo.</td> <td>- Minimaal 1F voor leerlingen die doorstromen naar vmbo gl/tl. - Streefniveau 1S voor leerlingen die doorstromen naar havo of vwo.</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Leerlingen met minder cognitieve capaciteiten die uitstromen naar vmbo bbl/kader (met of zonder leerwegondersteuning).</td> <td>- Nadruk op belangrijke onderdelen binnen 1F.</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Leerlingen met minder cognitieve capaciteiten die uitstromen naar het praktijkonderwijs of vso-arbeid.</td> <td>- 1F op onderdelen.</td> </tr> </tbody> </table> <p>De leerroutes zijn per groep met bijbehorende doelen uitgewerkt. Deze staan in de bovenschoolse documenten en zijn voor iedereen beschikbaar.</p>	Leerroute	Doelgroep	Doelstelling op 12-jarige leeftijd	1	Leerlingen met (boven) gemiddelde cognitieve capaciteiten maar met een specifieke beperking of stoornis die uitstromen naar vmbo gl/tl, havo of vwo.	- Minimaal 1F voor leerlingen die doorstromen naar vmbo gl/tl. - Streefniveau 1S voor leerlingen die doorstromen naar havo of vwo.	2	Leerlingen met minder cognitieve capaciteiten die uitstromen naar vmbo bbl/kader (met of zonder leerwegondersteuning).	- Nadruk op belangrijke onderdelen binnen 1F.	3	Leerlingen met minder cognitieve capaciteiten die uitstromen naar het praktijkonderwijs of vso-arbeid.	- 1F op onderdelen.
Leerroute	Doelgroep	Doelstelling op 12-jarige leeftijd											
1	Leerlingen met (boven) gemiddelde cognitieve capaciteiten maar met een specifieke beperking of stoornis die uitstromen naar vmbo gl/tl, havo of vwo.	- Minimaal 1F voor leerlingen die doorstromen naar vmbo gl/tl. - Streefniveau 1S voor leerlingen die doorstromen naar havo of vwo.											
2	Leerlingen met minder cognitieve capaciteiten die uitstromen naar vmbo bbl/kader (met of zonder leerwegondersteuning).	- Nadruk op belangrijke onderdelen binnen 1F.											
3	Leerlingen met minder cognitieve capaciteiten die uitstromen naar het praktijkonderwijs of vso-arbeid.	- 1F op onderdelen.											

9. Ondersteuningsstructuur en zorgniveaus

Ondersteuningsstructuur

Voor wat betreft de kwaliteitskenmerken van de **basisondersteuning** sluit het samenwerkingsverband aan bij het onderzoekkader van de inspectie (versie 2017). Voor de basisondersteuning zijn de deugdelijkheidseisen -van met name de eerste drie gebieden- relevant:

- Onderwijsproces: krijgen de leerlingen goed les?
- Schoolklimaat: zijn de leerlingen veilig?
- Onderwijsresultaten: leren de leerlingen genoeg?

De standaarden in Onderwijsproces, Schoolklimaat en Onderwijsresultaten geven gezamenlijk de kern van het onderwijs weer, zoals de leerling dat ontvangt.

Een 'hoog' niveau van basisondersteuning betekent dat scholen (evt. met hulp van externen) veel kunnen bieden aan kinderen. Toch overstijgt de ondersteuningsbehoefte van de leerling soms de basisondersteuning. Dan spreken we over '**zware ondersteuning**'.

Van zware ondersteuning is in ons samenwerkingsverband sprake als:

- Kinderen deelnemen aan speciaal basisonderwijs
- Kinderen deelnemen aan speciaal onderwijs cluster 3 en 4
- Kinderen die ondersteuning nodig hebben, die de expertise en mogelijkheden van speciaal onderwijs cluster 3 en 4 overstijgt.

Zorgniveaus

Zorgniveau 1 - Algemene preventieve ondersteuning binnen de groep

De leerkracht is verantwoordelijk voor zijn/haar leerlingen en gaat er vanuit dat leerlingen verschillende behoeften hebben. Hij/zij probeert het onderwijs af te stemmen op de verschillende behoeften en mogelijkheden van de kinderen. De groepsleerkracht observeert, signaleert en zorgt voor een regelmatige screening van de leerlingen.

Zorgniveau 2 – Extra ondersteuning in de groep

Wanneer op basis van observaties, leerresultaten en toetsing een leerling opvalt, stemt de leerkracht het onderwijs af op de hulpvraag van het kind. Het bieden van hulp kan o.a. bestaan uit:

- * extra instructie of een andere vorm van instructie;
- * het aanbieden van een andere oplossingsstrategie

Binnen het team kan de leerkracht overleg voeren t.a.v. dit kind.

Zorgniveau 3 - Speciale ondersteuning en inzet intern begeleider

Indien bovenvermelde hulp niet leidt tot de gewenste resultaten, de ontwikkelingsachterstand blijft of zelfs groter wordt, bespreekt de leerkracht dit kind met de intern begeleider. De leerkracht geeft informatie over het kind en formuleert de hulpvraag. Aan de hand van de gegeven informatie en de gestelde hulpvraag wordt in overleg met elkaar een plan van aanpak bedacht. De intern begeleider kan vervolgens ook advies inwinnen bij de adviseur onderwijs.

Zorgniveau 4 - Individuele leerlijn op basis van het ontwikkelingsperspectief

Wordt er ondanks alle inspanningen weinig of geen resultaat geboekt, dan wordt er samen met de ib'er, de adviseur onderwijs gekeken of dit kind in aanmerking komt voor een kindonderzoek. Afhankelijk van de uitkomst van dit onderzoek kan er een ontwikkelingsperspectief opgesteld worden.

Zorgniveau 5 - Toelating en Verwijzing

Wanneer de mogelijkheden om zorg te bieden aan een kind zijn uitgeput, kan de school opnieuw een beroep doen op de adviseur onderwijs (onderdeel van de externe zorgstructuur van OOE).

Wanneer de school geen passend onderwijsaanbod voor een kind kan realiseren, er dus sprake is van handelingsverlegenheid, kan er gekozen worden voor verwijzing naar een andere basisschool of voor plaatsing in het SBO of SO. Het kind heeft dan een andere onderwijssetting nodig die beter aansluit bij de onderwijsbehoeften van het betreffende kind.

Plaatsing op SBO/SO gaat in overleg met de adviseur onderwijs en de aanvraag wordt middels de kwaliteitstoets beoordeeld. Na een positieve beoordeling wordt er een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aangevraagd bij de Commissie van Advies (CvA) van het Samenwerkingsverband 22-02 (SWV 22-02).

10. Stroommodel besluitvorming plaatsing leerling

Stroommodel Besluitvorming plaatsing van een leerling met specifieke behoeften binnen het basisonderwijs

Naam leerling:
Geboortedatum:

Procedure:

Fase 1: Aanmelding

- Aanmelding door de ouders bij de directie van de school:
- Gesprek met de ouders
- Toelichting visie van de school (zie SOP)
- Toelichting procedure
- Schriftelijke toestemming van de ouders om informatie bij derden op te vragen

Fase 2: Informatie verzamelen

Gegevens opvragen bij bijvoorbeeld:

- Huidige school
- Onderwijs ondersteunende instanties
- KDC (De Tamboerijn), TPG (De Springplank), Yorneo 0-12, etc.
- Zorginstellingen
- Medische instanties

Fase 3: Informatie bestuderen

Binnengekomen gegevens worden bestudeerd en besproken door directie, intern begeleider en de adviseur onderwijs. Er kan besloten worden om het kind te observeren binnen zijn huidige school (voorschoolse opvang).

Fase 4: Inventarisatie

	Onderwijsbehoeften van het kind:	Mogelijkheden van de school:	Belemmeringen van de school:	Inzet externen:
Pedagogisch:				
Didactisch:				
Kennis en vaardigheden van leerkracht:				
Organisatie: (zowel op school- als klassenniveau)				

Gebouwendijk/ Materieel:				
Medeleerlingen:				
Ouders:				

Fase 5: Overwegingen

De school onderzoekt op basis van het bovenstaande schema welke mogelijkheden de school zelf heeft en welke ondersteuningsmogelijkheden geboden kunnen worden en door wie, bijvoorbeeld m.b.t.:

- Gebouw, vervoer (gemeente)
- OPP (adviseur onderwijs, SBO, SO)
- Aanvullende formatie
- Ondersteuning qua expertise (adviseur onderwijs, S(B)O, jeugdhulpverlening, zorginstellingen, e.d.)

Fase 6: Besluitvorming

De betreffende inventarisatie van de hulpvragen van het kind wordt afgezet tegen het SOP van de school en de mogelijkheden om een passend onderwijsaanbod te realiseren. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met de ondersteuningsmogelijkheden (zowel materieel als immaterieel) die geboden kunnen worden.

Fase 7: Advies

Gesprek met de ouders waarbij het besluit van de school wordt besproken:

- Bij plaatsing: eventueel opstellen van een plan van aanpak met daarbij een overzicht van inzet van middelen, ondersteuning door de adviseur onderwijs, S(B)O of derden, inzet aanvullende formatie, aanpassingen m.b.t. gebouwen, e.d.
- Voorlopige plaatsing: alleen wanneer er sprake is van een observatieperiode als niet onmiddellijk duidelijk is of plaatsing mogelijk is. Maximale duur 6 weken, eenmalig verlenging van 4 weken mogelijk. Let op: *vakanties tellen mee*. De zorgplicht blijft bij het bestuur.
- Bij afwijzing: een inhoudelijke onderbouwing door de school waarom men van mening is dat het kind niet geplaatst kan worden. Deze afwijzing wordt schriftelijk beargumenteerd. De zorgplicht blijft bij het bestuur.

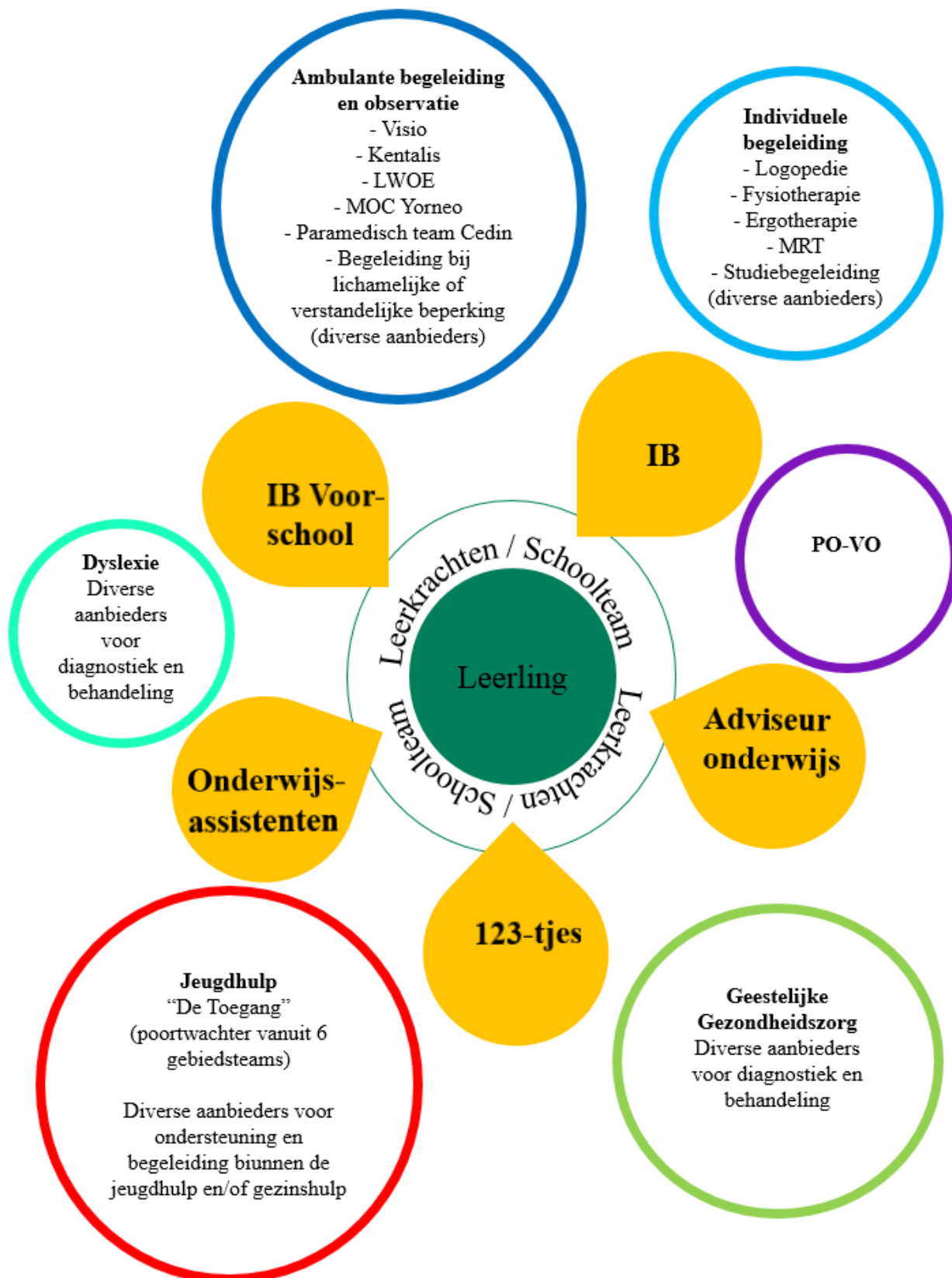
11. Overgangprotocol (doorstroom-uitstroom)

***De school heeft een eigen overgangprotocol die aansluit bij het
bovenschoolse protocol instroom-doorstroom-uitstroom.
Dit overgangprotocol wordt bij dit plan gevoegd.***

12. Sociale kaart

Doel

Het doel van de sociale kaart is in beeld te brengen welke mogelijkheden de scholen hebben voor het inschakelen van interne en externe hulp bij zorgen rondom een leerling/gezin.

13. Bovenschoolse monitoring toetsgegevens

Goede resultaten voor alle kinderen!

Dat is waar het schoolbestuur voor staat en eindverantwoordelijk voor is.

Onze scholen volgen de eisen van leerlingen via toetsen en observaties. Zo kunnen scholen het onderwijs voor leerlingen laten aansluiten bij hun ontwikkeling. Daarnaast kunnen scholen vroegtijdig signaleren of leerlingen extra zorg nodig hebben.

Het schoolbestuur is eindverantwoordelijk en om die verantwoording te kunnen nemen moet het schoolbestuur weten wat er op de scholen gebeurt. Het is van belang om zicht te hebben op de risico's voor een school.

De bovenscholse monitoring brengt alle risico's in beeld. En om dit goed te kunnen monitoren, zijn er uniforme afspraken gemaakt over toetsen van Cito LVS en de eindtoets voor groep 8. Alle scholen van OOE nemen de toetsen af conform deze afspraken. Mochten er nieuwe toetsen ingevoerd worden gaat dit volgens een bovenscholse afgesproken invoeringstraject voor alle scholen gelijk.

Afspraken over de toetsen van CITO LVS

Met ingang van het schooljaar 2020-2021 nemen alle scholen van OOE de 3.0 versie van de Cito toetsen af in alle groepen en de laatste versie (2018) van de DMT. Mochten er redenen zijn om hiervan af te wijken wordt dit overlegd met de bovenscholse directeur en/of de adviseur onderwijs.

We maken gebruik van de volgende toetsen op de reguliere basisscholen:

Toets	M-afname (jan/feb)	E-afname (mei/juni)
Kleuter risico screening*	Groep 2	
Rekenen & Wiskunde 3.0	Groep 3 t/m 8	Groep 3 t/m 7
DMT 2018	Groep 3 t/m 8	Groep 3 t/m 7
Begrijpend lezen 3.0 of Begrijpend luisteren**	Groep 4 t/m 8	Groep 3 t/m 7
Spelling 3.0	Groep 3 t/m 8	Groep 3 t/m 7

* Afname van CITO's voor de kleuters is verboden (conform de landelijke richtlijn).

Middels een Kleutervolgsysteem (goedgekeurd door de Expertgroep) volgen van de ontwikkeling, waarbij ook het volgen van de beginnende geletterdheid/fonemisch bewustzijn en de beginnende gecijferdheid onderdeel moet zijn. Daarbij wordt aangesloten bij het protocol dyslexie en het protocol ERWD.

** In de groepen 5 t/m 8 worden de toets begrijpend lezen 3.0 afgenomen. In de groepen 3 en 4 kan de school kiezen voor de toets begrijpend lezen of begrijpend luisteren. Begrijpend luisteren mag overigens ook in de groepen 5 t/m 8 afgenomen worden naast de toets begrijpend lezen, de school kan dit zelf bepalen.

De genoemde toetsen worden door alle scholen afgenomen, daarnaast mogen scholen zelf kiezen of zij nog andere toetsen af willen nemen, zoals AVI of taalverzorging, die zijn echter niet verplicht.

14. Stroomschema intern toezicht

